

zjištěné, že obžalovaný objednal věci ty pod fingovanými adresami, že zásilky byly zatíženy dobírkou kupních cen, a že se zásilky nedostaly do rukou (do skutečné disposiční moci) obžalovaného proto, že byl adresátem, t. j. odesílateli určeným příjemcem zásilek, nýbrž tím, že za účelem jejich doručení jiným určeným příjemcům byly dopraveny k poštovnímu úřadu, jehož přednostou byl obžalovaný. Že ani souhrnem všech těchto skutečností není splněn zákonný znak svěřeni, stížnost netvrdí a tvrditi nemůže, ano není pochybnosti o tom, že podáním zásilky poštovnímu úřadu propůjčuje odesílatel poštovnímu podniku a tím i všem zřízením pošty, kteří s ní přijdou ve styk, přímo nebo nepřímo skutečnou disposiční moc nad zásilkou v důvěře, že ji dopraví na místo určení a vydají ji tam (při zatížení dobírkou po jejím přijetí) určenému příjemci, není-li to však možné, vrátí ji odesílateli.

Čís. 4128.

Samosoudce vynášející pozdější rozsudek (§ 265 tr. ř.) jest oprávněn podle § 6 čís. 4 zák. o podm. ods. rozhodnouti o prodloužení zkušební lhůty předchozího rozsudku, vynesného soudem sborovým.

(Rozh. ze dne 7. dubna 1931, Zm I 324/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 30. ledna 1930, jímž byl obžalovaný uznán vinným přečiny podle §§ 283 a 284 tr. zák. a přestupkem podle § 312 tr. zák. a odsouzen podle § 284 tr. zák. použitím §§ 267, 266, 260 b) tr. zák. a se zřetelem k § 265 tr. ř. do tuhého vězení na 7 dní, zostřeného 1 postem, a výkon trestu byl ve smyslu zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. odložen na dobu 3 let, a podle § 6 čís. 4 téhož zákona až do konce této zkušební lhůty byla prodloužena i zkušební doba, stanovená obžalovanému rozsudkem téhož krajského soudu ze dne 21. ledna 1930.

D ů v o d y:

Rozsudkem byl výkon trestu ve smyslu zák. čís. 562/1919 sb. z. a n. odložen na dobu 3 let, a byla podle § 6 čís. 4 téhož zák. až do konce této zkušební lhůty prodloužena také zkušební doba stanovená obžalovanému rozsudkem téhož krajského soudu ze dne 21. ledna 1930, jímž byl odsouzen pro zločin podle § 98 a) tr. zák. použitím §§ 54 a 55 tr. zák. na 3 týdny do žaláře, zostřeného jedním postem, podmíněčně se zkušební lhůtou tří let. Státní zastupitelství uplatňuje proti tomuto rozsudku výtku zmatečnosti podle § 281 čís. 11 tr. ř. Shledává ji v tom, že rozsudek ze dne 21. ledna 1930 byl vynesen tříčlenným senátem, kdežto rozsudek ze dne 30. ledna 1930 jen samosoudcem. Uznává, že tu byly podmínky pro použití § 265 tr. ř. a § 6 čís. 4 zák. o podm. ods., domnívá se však, že samosoudce vynášející pozdější rozsudek nebyl oprávněn rozhodnouti o prodloužení zkušební lhůty rozsudku vynesného soudem sborovým, nýbrž že rozhodnutí to měl učiniti sborový soud sám; vykročil prý proto samosoudce takto ze své moci trestní. Jest především

zkoumati, jaký důvod zmatečnosti lze věcně shledávati v postupu samosoudce, vytýkaném ve zmateční stížnosti. O zmatek čís. 1 § 281 tr. ř., že totiž soud nebyl náležitě obsazen, zřejmě nemůže tu jíti, hledíc k návrhu státního zastupitelství učiněnému podle § 6 zákona čís. 471/1921 v obžalovacím spisu, by se hlavní přelíčení konalo před samosoudcem. Podle obsahu spisů obhájce zřízený obžalovanému z úřadu ve smyslu poslední věty I. odstavce § 6 cit. zák. výslovně prohlásil, že se vzdává odporu proti příkázání věci samosoudci. Souhlasné prohlášení učinil i obžalovaný. Zbývá tedy jen uvažovati, zda vytýkaný postup, jak uplatňuje zmateční stížnost, zakládá zmatek čís. 11 § 281 tr. ř., že totiž samosoudce, prodlužuje zároveň zkušebnou lhůtu stanovenou rozsudkem soudu sborového (senátu), vykročil ze své trestní pravomoci. Zrušovací soud neshledává však napadený výrok rozsudkový ani s tohoto hlediska zmatečným.

V § 6 čís. 4 zák. čís. 562/1919 je vyslovena zásada, že vynášeje rozsudek o skutku spáchaném před prvním rozsudkem rozhodne soud vynášející pozdější rozsudek, zda mají býti vykonány oba tresty, či zda má býti podmíněně odložen i trest dodatečně přisouzený, v kterémžto případě platí zkušební doba stanovená při pozdějším odsouzení i pro první odsouzení. Na konci tohoto odstavce je výjimka z tohoto pravidla v tom směru, že, vynáší-li pozdější rozsudek soud okresní, kdežto podmíněně odsouzení vyslovil soud sborový nebo soud porotní, přísluší rozhodnouti o odkladu soudu sborového. V době vydání zákona o podmíněném odsouzení a propuštění ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. nebyla sice instituce samosoudců ještě zavedena do trestního soudnictví, ano se tak stalo teprve opatřením Stálého výboru Národního shromáždění čís. 480/1920 sb. z. a n. Než z ustanovení §§ 6 a 7 zák. čís. 471/1921, jímž se upravuje doslov tohoto opatření, nelze dovozovati, jak činí zmateční stížnost, že samosoudce nesměl podle § 6 odst. 4 zák. čís. 562/1919 rozhodovati o prodloužení zkušební lhůty stanovené rozsudkem soudu sborového. Podle § 7 odst. (1) zák. čís. 471/1921 projedná samosoudce věc podle ustanovení platných pro řízení před sborovými soudy první stolice. Při tom má práva i povinnosti předsedy i senátu. V § 6 odst. 1 cit. zák. se stanoví, že trestný čin, který náleží k příslušnosti sborového soudu první stolice, má býti příkázán k rozsouzení jedinému členu tohoto soudu jako samosoudci za podmínek v tomto odstavci vylčených. Při projednání věci samosoudci k rozsouzení příkázané je jeho pravomoc omezena jen ustanovením § 7 odst. 2 cit. zák., podle něhož jako hlavní trest smí uložiti jen trest zmíněný v § 6. Překročení tohoto omezení je důvodem zmatečnosti podle § 281 čís. 11 tr. ř. V důsledku toho ukládá zákon v § 7 odst. 3 veřejnému obžalobci, by prohlásil, zda trvá na svém návrhu co do výše trestu, dojde-li při hlavním přelíčení k rozšíření obžaloby. Z těchto ustanovení zákona jest usuzovati, že samosoudce, rozsuzuje »věc« jemu příkázanou, je též oprávněn rozhodnouti o podmíněném odsouzení, a to (s výhradou cit. § 7 odst. 2) v témže rozsahu jak soud sborový. Pro to mluví i zásada vyslovená v rozhodnutích čís. 1568 a 1650, podle níž samosoudce, vynášející pozdější rozsudek, smí i v případech, kde jest použití § 265 tr. ř., uložiti trest na svobodě až do šesti měsíců, a je ustanovením § 265 tr. ř. omezen jen potud, že úhrnný trest nesmí překročiti nejvyšší trest, který je stanoven na trestný

čin ohrožený nejtěžším trestem. Rozhodl-li tedy v souzeném případě samosoudce, že má býti podmíněně odložen také trest dodatečně prisouzený, směl i vysloviti, že se tím prodlužuje též zkušební doba, stanovená soudem sborovým při odsouzení prvním až do konce zkušební doby, určené pro trest dodatkový. Již z doslovu zákona (§ 6 čís. 4 zákona čís. 562/1919): »V tomto případě platí zkušební doba, stanovená při pozdějším odsouzení také pro odsouzení první«, plyne jasně, že tento účinek výroku, že mají býti odloženy podmíněně tresty oba, nastává samočinně ze zákona samého. Výrok samosoudcův o prodloužení zkušební doby prvního odsouzení má tedy jen ráz deklaratorní, ježto, i kdyby tento výrok nebyl učiněn, nastoupilo by prodloužení doby zkušební samočinně mocí zákonného předpisu. Řečeným výrokem nepřekročil tedy samosoudce svoji pravomoc, čímž padá i uplatňovaný zmatek § 281 čís. 11 tr. ř. Zmateční stížnost bylo proto zavrhnouti jako neodůvodněnou.

Čís. 4129.

Manifestuje-li kdo veřejně nebo před více lidmi (výrokem: »Ať žije sovětské Rusko, ať žije unie«) pro sjednocení Československé republiky se sovětským Ruskem, pobuřuje ve smyslu § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep.

(Rozh. ze dne 7. dubna 1931, Zm I 456/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 31. března 1930, pokud jím byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin rušení obecného míru podle § 14 čís. 1 zákona na ochranu republiky, zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil nalézacímu soudu, by ji v rozsahu zrušení znova projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost, napadající výrok nalézacího soudu, pokud jím byl obžalovaný zproštěn z obžaloby pro přečin podle § 14 čís. 1 zákona na ochranu republiky, důvody zmatečnosti podle čís. 4, 5 a 9 a) § 281 tr. ř., je odůvodněna již s hlediska čís. 5 § 281 tr. ř. Nalézací soud vzal na základě doznání obžalovaného a výpovědi svědků Josefa V-a a Václava J-y za prokázáno, že obžalovaný, súčastniv se zakázaného demonstračního průvodu, uspořádaného komunistickou stranou v rámci t. zv. rudého krajského zájezdu do Ch., zvolal při svém zatčení: »Ať žije sovětské Rusko, ať žije unie«. V těchto výrociích neshledal nalézací soud skutkovou podstatu přečinu podle § 14 čís. 1 cit. zák. v úvaze, že obžalovaný těmito výroky neprojevil přání, by na místo ústavy Československé republiky nastoupila státní forma sovětského státu, nýbrž jen projevil sympatii ruskému, tedy cizímu státu, s nímž nebyly diplomatické styky dosud přerušeny, a vyložil výrok: »Ať žije sovětské Rusko« v ten smysl, že obžalovaný měl při tom na mysli sovětské Rusko jen jako pojem zeměpisný, nikoliv jako státní formu. Než při úvaze, zda se